

Generalul Paul Teodorescu și calvarul decăderii din dreptul la pensie

FELICIA ȚUCĂ¹
Dr. CORNEL ȚUCĂ²

Generalul Paul Teodorescu, așa cum avea să consemneze mai târziu, 21 februarie 1961, după instaurarea la putere în România a generalului Ion Antonescu și-a „dat demisia din armată, cunoscând ideile antidemocratice (el fiind legionar) și antisovietice” ale acestuia, din timpul „când făcusem serviciul cu el, ca subsecretar de stat la Ministerul Apărării Naționale, el fiind Ministrul titular al acestui departament”. Demisie, despre care a precizat că a fost: „prezentată imediat după venirea sa la putere, adică la 8 septembrie 1940, care a fost aprobată de M.Ap. Naționale cu [Decizia nr.] 47.722 din 19 septembrie 1940 și publicată în M[onitorul] Oficial nr. 220 din 21 septembrie 1940”³.

Generalul Paul Teodorescu, în baza respectivei decizii, a fost trecut din rândul cadrelor active ale armatei române în rândul celor în rezervă. Drept urmare, el s-a adresat ministrului Apărării, solicitându-i: „a dispune înscrierea la pensie pe luna octombrie” 1940. Urmare a respectivei cereri, Direcția Personalului din cadrul M.Ap.N. a întocmit: „Fișa de pensiune” a generalului, înființată conform Decretului-Lege nr. 2.207⁴, cu elementele constitutive⁵ de mai jos, structurate în trei părți.

I. STAREA CIVILĂ

Numele – de familie: Teodorescu;

– de botez: Paul.

– anul 1888;

– luna iunie.

Născut în: comuna Bacău, județul Bacău⁶.

Cetățenia: română⁷.

Căsătorit: - .

Copii: - .

II. INDICAȚIUNI DE SERVICIU

Școala Militară de Inf[anterie] – elev – însumat de la 01.09.1906 până la 01.07.1908.

Rgt.⁸ 16 Inf[anterie]– sublocotenent – înaintat prin Î.D.⁹ [nr.]2.051/1908.

Rgt. 25 Inf[anterie], Șc[oala] Tr[agere] Inf[anterie a] C[orpului] 3 A[rmată] – locotenent – înaintat prin Î.D. [nr.]3.389/1911.

Rgt. 51 Inf[anterie] – căpitan – înaintat prin Î.D. [nr.]1.021/1916.

Rgt. 51 Inf[anterie],Șc[oala] Tr[agere] Inf[anterie a] M. St. M.¹⁰,M. St. M. [și] Rgt. 9 V[ână]t[ori] – maior – înaintat prin Î.D. [nr.]1.330/1917.

[Rgt.] 23 și [Rgt.] 6 Inf[anterie], Inspectoratul Aero, M.St.M., Rgt. 6 Inf[anterie și] Șc[oala]

Sup[erioară] de Război- lt. col.¹¹ - înaintat prin Î.D. [nr.]2.415/1923.

Șc[oala] Sup[erioară] de Război [și] atașat militar [la Belgrad]- colonel - înaintat prin Î.D. [nr.]4.451/1929.

Șc[oala] Sup[erioară] de Război -gral. brig.¹² - înaintat prin Î.D. [nr.]361/1937.

Subsecretar de stat la M.Ap.[Naționale] - gral. brig. - numit prin Î.D. [nr.]3.111/1937.

Ministrul Aerului și Marinei - gral. brig. - numit prin Î.D. [nr.]1.419/1938.

Divizia 1 Gardă - gral. brig. - numit prin Î.D. [nr.] 1.419/1938;

Divizia 1 Gardă - gral. divizie - înaintat prin Î.D. [nr.] 1.928/1940.

[...]

Prin Decizia nr. 4.551/1940, a fost încadrat pe 1 august 1940, la categoria ofițeri, Grupa A, tipul 7, fără gradație, cu soldă de bază brotto de lei 27.845, plus indemnitatea de activitate de lei 7.155 lunar.

Recapitulație:

- Timp servit cu rețineri pensie: 32 ani, 2 luni și 8 zile.

- Timp servit fără rețineri pensie: 1 an și 10 luni.

- Dublu timpul de campanie: 4 ani, 5 luni și 27 zile.

Total timp calculabil la pensie: 38 ani, 6 luni și 5 zile.

Pe timpul de la 23.06.1913-31.08.1913, 01.10.1916-30.06.1918 și 01.11.1918-31.03.1921 nu i s-a făcut rețineri pentru pensie, fiind suspendate în baza Deciziei Ministeriale nr. 359/1913 și art. 42 din Legea de pensii, modificată prin Î.D. nr. 3.246/1916.

III. ALTE INDICAȚIUNI

a) [...].

b) Timpul servit în funcțiuni care dau drept la sporirea timpului util de pensie":

- Locotenent: 23.06.1913-31.08.1913, 2 luni și 8 zile.

- Căpitan și maior: 15.08.1916-30.06.1918, 1 an, 10 luni și 16 zile.

- Maior: 28.10.1918-31.03.1921, 2 ani, 5 luni și 3 zile.

Total: 4 ani, 5 luni și 27 zile.

c) [...]

d) Data și motivul ieșirii din serviciu.

Pe ziua de 8 septembrie 1940 a demisionat din cadrele active ale armatei, demisie primită prin Decretul nr. 3.186 din 19 septembrie 1940, trecându-se în cadrele ofițerilor de rezervă¹³.

În baza celor sus specificate, în ședința din 16 noiembrie 1940, Secția a III-a¹⁴ a Comisiei de Pensii a Casei Generale de Pensii a luat „în exa-

minare cererea¹⁵ d-lui gral de divizie Paul Teodorescu de a fi înscris la pensie". Comisia, în baza „Fișei de pensiune" și a Certificatului de identitate¹⁶, având în vedere prevederile Decretului-Lege nr. 2.207/1937 și Decretului-Lege nr. 1.701/1940, a recunoscut generalului Paul Teodorescu, cu începere de la 1 octombrie 1940, o „pensie de lei 25.203 lunar, stabilită pentru 39 ani calculabili la pensie, la cota de 100% din suma de lei 25.203 rezultată". Drept urmare, Casa Generală de Pensii a emis *Decizia nr. 13.131 din 16 noiembrie 1940*, pe care a transmis-o atât Administrației Financiare a Sectorului I București, cât și generalului Paul Teodorescu¹⁷.

Casa Generală de Pensii a comunicat Administrației Financiare a Sectorului I că, în baza Decizia nr. 13.131/1940, este autorizată „să înscrie în registrul de pensuni" la „Capitolul 5, art. 26, și numărul de ordine 5.890/1940, pe dl. Teodorescu Paul, fost general de divizie [...] pentru 39 ani de serviciu, cu începere de la 1 oct[ombrie] 1940, cu următorul drept de pensie:

Pensie totală: 25.203 [lei].

Impozit: 4% și 8%: 1.860 [lei].

Administrația Drumuri: 76 [lei].

Supra cotă: 1.467 [lei], total lei 3.403.

Sumă de plată lei: 21.800.

Plata pensiei se va face cu începere de la 1 noiembrie 1940¹⁸.

Pentru generalul Paul Teodorescu primirea acestei prime decizii a reprezentat începutul unui lung „calvar" determinat de lupta cu autoritățile competente în vederea fie a stabilirii unui quantum corect al pensiei, fie repunerii în dreptul de plată a acesteia, urmare a pierderii ei în timpul regimului comunist.

Revenind, în momentul primirii respectivei Decizii, menționăm că generalul Paul Teodorescu trăia o dramă de altă natură. Odată cu venirea la putere în România a generalului Ion Antonescu (6 septembrie 1940), la ordinul acestuia, se afla în arest la domiciliu și „păzit de câte 3 jandarmi" până la momentul eliberării sale (4 februarie 1941), după înăbușirea rebeliunii legionare. Generalul, în această situație de arestat la domiciliu, nemulțumit de quantumul pensiei comunicate prin respectiva decizie, a atacat-o „în contestare" la Înalta Curte de Conturi, solicitând înscrierea în baza de calcul și a sumei reprezentând „indemnitatea de activitate" pentru perioada cât a fost „ministru al Aerului și Marinei, cu gradul de general activ".

Secțiunea a III-a a Înaltei Curți de Conturi a judecat contestația ge-

neralului în ziua de 4 aprilie 1941. Curtea¹⁹ a ajuns la concluzia: „Casa a luat de bază numai solda propriu-zisă [...], fără a mai ține seama de activitatea” generalului ca ministru. Drept urmare, prin *Decizia nr. 1.393 din 4 aprilie 1941*, Înalta Curte de Conturi a decis: „ADMITE apelul făcut de generalul Teodorescu Paul în contra Deciziei nr. 13.131/1940 a Comisiunii de pensii și recunoaște numitului o pensie de lei 31.134 lunar, cu începere de la 1 octombrie 1940”²⁰.

Proaspăt pensionar, generalul Paul Teodorescu și-a primit această pensie până la emiterea noilor prevederi legale din anul 1943²¹. Văzând cuantumul noii pensii primite (41.384 lei), generalul a contestat modalitatea stabilirii ei. În consecință, a solicitat Casei Generale de Pensii revizuirea bazei de calcul a pensiei primite²². În urma reanalizării efectuate, Casa, dând dreptate generalului, a emis *Decizia nr. 37.387 din 16 noiembrie 1943*, stabilind: „O nouă pensie brută lunară, plătită cu începere de la 1 aprilie 1943, de lei 65.070” și recalculată pentru „39 ani calculabili la pensie și [care] reprezintă 90% din salariul actual corespunzător de lei 72.300”. După scăderea impozitului legal de 10.880, pensia netă lunară a rămas de 54.190 lei. Pensie care, prin cumularea și indemnizației de scumpete, a ajuns la suma lunară de 58.690 lei²³.

De la această dată și până la „stabilizarea monetară din 15 august 1947”, generalul Paul Teodorescu și-a primit lunar, cu regularitate, drepturile aferente pensiei de general în rezervă, cu modificările operate în corelare cu prevederile legale nou apărute.

După „stabilizarea monetară”, generalul a constatat că la stabilirea noului cuantum

al pensiei²⁴ s-a făcut aceeași omisiune. În această situație, s-a adresat Casei Generale de Pensii²⁵ solicitându-i: „să se observe că la recalcularea pensiei [...] în lei stabilizați să se țină seama că subsemnatul am fost pensionat ca Ministru al Aerului și Marinei și că, în calitate de general activ, pe lângă retribuția de ministru primeam și indemnitatea de activitate”. După analizarea contestației, Direcția Stabilirii Pensiiilor din cadrul Casei Generale de Pensii, a comunicat generalului Paul Teodorescu, prin „*Decizia cu numărul de ordine: 7.574, recalculat 1947*”, că, în baza actelor de la dosar și ținând cont de cele sevizate, are o: „pensie netă recalculată, de la 15 august 1947 [...] în total [de] 21.870 lei”²⁶. Pentru generalul în rezervă Paul Teodorescu a fost o „victorie” – însă una de scurtă durată, pentru că din a doua jumătate a anului următor – 1948 – va începe adevăratul său calvar: atât lupta pentru supraviețuirea zilnică, cât și cea cu autoritățile comuniste pentru recăștigarea dreptului de a fi repus în plata pensiei din care aceștia îl decăzuseră, fără a ține cont de tot ceea ce realizase ca militar în slujba țării.

La 11 iunie 1948, după cum este bine cunoscut, noua putere politică comunistă instaurată în România a decretat: „naționalizarea generală”²⁷, consfințind astfel trecerea întregii economii a țării de la una de tip capitalist la una de tip centralizat. În concordanță cu prevederile acestei legi, a fost emis Decretul-Lege nr. 102 din 26 iunie 1948, printre ale cărui prevederi obligatorii s-a numărat și introducerea necesității completării unei „*Declarații de venituri*” de cetățenii adulți. Ca urmare, pensionarii urmau și ei a fi supuși unui proces de revizuire a

dreptului de a primi (integral sau parțial) sau nu o pensie de la stat, funcție de „*veniturile nete*” consemnate, la data de 1 iunie 1948, în evidențele administrațiilor financiare pe raza cărora locuiau.

În acest scop, trebuia ca până la 15 iulie fiecare pensionar să depună respectiva „*declarație de venituri*” la administrația financiară de care aparținea. Conformându-se acestor reglementări, generalul Paul Teodorescu a completat și depus *Declarație de venituri* la Administrația Financiară, Biroul Pensii, București în penultima zi prevăzută (14 iulie 1948).

Din cuprinsul *Declarației*, dată „sub sancțiunea pierderii dreptului de pensie”, rezultă că generalul Paul Teodorescu a avut, la aceea dată, următoarele „*venituri nete reale*”²⁸ provenite:

1. Din proprietăți agricole:

a) 72.301 [lei] de la 23½ ha, dintre care 15 ha [cultivat cu] orez în comuna Joița, [județul] Ilfov, socotite astfel: valoarea locativă 267.608 – 196.307 impozit = 72.308 [lei].

2. Din proprietăți clădite:

a) O casă la Bacău²⁹: valoarea locativă 9.000 [lei], închiriată cu 8.000 [lei] – 2.160 (27%) – 1.600 impozit = 4.240 [lei].

b) Un loc viran în București: valoarea 16.416 [lei] – 5.838 impozit = 10.578 [lei] (în realitate niciun venit).

3. Din capitaluri mobiliare:

a) Acțiuni și rente: niciun venit până acum.

4. Din întreprinderi comerciale și industriale:

a) O moară de decorticat orez în comuna Joița, [județul] Ilfov: valoarea locativă 50.000 [lei] – 21.125 = 28.875 [lei].

5. Din salarii:

a) Niciun salariu, altul afară de pensie.

6. Din profesii și ocupațiuni:

a) Nicio profesiune sau altă ocupație. [...]”³⁰.

Neașteptând comunicarea noii decizii de pensie, intervenind între timp unele modificări în situația veniturilor realizate, generalul Paul Teodorescu a întocmit și depus la 25 octombrie 1948, la aceeași Administrație Financiară, o nouă *Declarație de venituri*.

Potrivit celor înscrise în aceasta, rezultă modificările mai jos redată.

„La punctul 1.

Cele 23½ ha de pământ din comuna Joița, [județul] Ilfov, s-au redus la 10 ha, 6.116 m.p., prin faptul că restul, cca. 13 ha și cu toată gospodăria, au fost expropriate de U.C.B.³¹, pe baza Decretului nr. 276 din 8.X.1948, din M[onitorul] Of[icial] nr. 234/[1948], pentru utilitate publică.

Până în prezent nu s-a stabilit valoarea locativă și impozitul de plată pentru proprietatea rămasă de 10 ha, 6.116 m.p. În acest caz, veniturile vor fi mai puțin de ½ față de trecut.

La punctul 2.

Casa din Bacău, str. Grivița Roșie, nr. 14, a fost vândută Întreprinderii Metalurgice de Stat (I.M.S.), cu actul de vânzare, autentificat la Tribunalul Bacău sub nr. 1.532 și transcris sub nr. 1.014 din 12.X.1948³². Deci, ea nu mai figurează la venituri.

La punctul 3.

Locul viran de 300 m.p., din parcelarea Blank, a fost oferit Municipiului București spre cultivare. Deci, niciun venit.

La punctul 4.

Acțiunile n-au dat niciun venit.

La punctul 5.

Instalația de decorticat orez a fost sigilată, în baza Ordinului nr. 1.216 din 12 iunie 1948 dat de Pretura Comunei Bolintin Vale³³, ca urmare a Legii de Naționalizare Industrială [din 11 iunie 1948]. Deci, niciun venit.

La punctul 6.

Nicio schimbare.

În afară de aceasta, plătesc lunar șeful de cultură: 4.174 lei + mâncare pentru familia lui de 5 persoane și întrețin o soră care este infirmă [...]”³⁴.

Analiza dosarului de pensie și a cele două „*declarații*” s-a efectuat de Comisia județeană de revizuire a pensionarilor publici din Sectorul I „Galben” București, din cadrul Ministerului Finanțelor, în ședința din ziua de 23 noiembrie 1948. Analizând, Comisia³⁵ a constatat că pensionarul general Teodorescu Paul³⁶: „*primește o pensie de 15.600*

lei”; a „*fost Ministru Apărării Naționale*”³⁷ *sub guvernele reacționare*”, și că, *deși „citat individul pentru a prezentat act de bună purtare de la organele competente, totuși la termenul fixat nu l-a depus*”. În final, Comisia a emis *Decizia nr. 37.387 din 23 noiembrie 1948*, prin care a constatat că: „în cazul d-lui general Teodorescu Paul, pensionar public, se aplică dispozițiile art. 4 din Legea nr. 102/1948 și, *în consecință, cu începere de la 1 ianuarie 1949 d-sa urmează să fie șters din registrele de pensionari, întrucât a pierdut dreptul la pensie, ce i s-a recunoscut prin Decizia 37.387/[1943]*”.

Comisia a trimis noua decizie la domiciliul generalului, ea urmând a-i fi înmănată personal „sub luare de dovadă”. Însă, pe „dovada” în cauză este înscris că decizia „*a fost primită* – la adresa indicată – *în ziua de 28 ianuarie 1949 de Hristu Maria*”³⁸. Acest înscris a fost urmare a faptului – prezentat în continuare – că general Paul Teodorescu fusese reținut în Timișoara, în ziua de 19 decembrie 1948, de organele de securitate ale statului.

Între timp, generalul Paul Teodorescu, văzând direcția politică implacabilă luată de România în vederea instaurării comunismului de sorginte sovietic, s-a decis pe la sfârșitul lunii octombrie 1948, „să plece din țară fraudulos”³⁹. În acest sens, inițial s-a „hotărât să treacă frontiere prin Ungaria, în care scop și-a făcut un buletin fals pe numele Poldi Schwartzenberg, pentru ca sub numele acesta să se atașeze la vreun grup de emigranți evrei și astfel să poată ajunge în Franța, unde intenționa să meargă”. Dar, între timp, fără a cunoaște motivele, a renunțat la această variantă.

Apoi, pe la începutul lunii decembrie, generalul s-a întâlnit pe stradă întâmplător cu Neagoe Flondor, căruia „i-a mărturisit hotărârea sa de-a pleca din țară și care l-a sfătuit să ia legătura” cu Tarangul Victor, ce „de asemenea, dorește să plece din țară”. Generalul l-a vizitat pe acesta acasă, mărturisindu-i intenția și „cad de acord să plece împreună”. În ziua de 12 decembrie, în București, cei doi s-au despărțit „cu înțelegerea de a se întâlni în Timișoara” pe 17 decembrie 1948, dată până la care Tarangul Victor „urma să facă toate pregătirile necesare pentru trecerea frontierei”.

Tarangul Victor, în ziua de 12 decembrie, a plecat la Timișoara unde a „luat legătura cu Gyuri Basch, pe care-l angajase pentru a-i servi de călăuză, stabilind cu acesta modalitățile trecerii de frontieră și dându-i un aconto de 130.000 lei”. În ziua de 17 decembrie, potrivit înțelegerii prealabile, generalul Paul Teodorescu a sosit și el în

Timișoara și a stabilit cu partenerul său ca să treacă frontiera în „noaptea de 18/19 decembrie 1948”. A doua zi, la ora 16,00, cei doi „s-au urcat în mașina angajată de Gyuri Basch și au plecat de acasă spre punctul stabilit între ei și călăuză, punctul unde erau așteptați de către Gyuri Basch”.

După ce mașina a plecat cu cei doi spre punctul de întâlnire, general Paul Teodorescu și Tarangul Victor „au fost arestați de către organele de securitate de la Timișoara”. Cu prilejul arestării, la „percheziția corporală ce li s-a făcut s-au găsit asupra lor valută străină”. Astfel, asupra generalului Paul Teodorescu „s-a găsit asupra lui suma de 215 dolari U.S.A.”.

Arestat preventiv și cercetat timp de aproape un an, generalul Paul Teodorescu a fost trimis în fața instanței pentru respectiva vină și judecat de Tribunalul Militar Timișoara. Prin *Sentința nr. 1.649 din 28 octombrie 1949*⁴⁰, generalul a fost declarat „cu unanimitate de voturi culpabil” și condamnat în total la 5 (3 + 2) ani închisoare corecțională și 5 (3 + 2) ani interdicție corecționară cu suspendarea drepturilor pentru delictele „acte preparatorii la trecerea frauduloasă a frontierei” și „deținerea de mijloace de plată străine” și la plata a „50.000 lei amendă corecțională”. De asemenea, s-a dispus că generalului „i se compută detenția preventivă de la 19 decembrie 1949 – 28 octombrie 1949”. În anul următor, prin Decizia nr. 2.204 din 19 iulie 1950, același tribunal i-a majorat pedeapsa „la 5 ani închisoare corecțională”⁴¹.

Pentru tentativa de trecere frauduloasă a frontierei, generalul Paul Teodorescu a fost în detenție până în ziua de 28 martie 1954. Conform celor înscrise de Penitenciarul Aiud în „*Biletul de Liberare nr. 48/52 - 1954*”, rezultă că numitul „Teodorescu Gh. Paul, născut în anul 1888, luna iunie, ziua 28, în comuna Bacău [...], fiul lui Gheorghe și al Antonetei, de ocupație general, care a executat în acest penitenciar de la 19.XII.1948 până la 28. III. 1954 pedeapsa de 5 ani, 211.250 lei amendă, la care a fost condamnat de Tribunalul Militar Timișoara, [...], cu mandatul de arestare nr. 2.728/1949 al P[archetului] M[ilitar] Timișoara, [...], este eliberat” astăzi 28 martie 1954. Liberat în baza Ord[inului] nr. 17.143/1954 al M[inisterului] A[facierilor] I[nterne], U. M. 0951/C Buc[urești]. Urmând a se stabili în comuna București, str. Aleea Delavrancea, nr. 8, [...].

În afară de mandatul sus menționat, numitul a executat fără a fi descarcerat mandatele nr. 620/1951 al Par[chetului] Militar Timișoara,

care a fost contopit cu Mand[atul] nr. 2.728/1949. Amenda a fost anulată prin Decret[ul] nr. 544/1954”.

De asemenea, din respectivul „Bilet” reproducem descrierea fizică a generalul Paul Teodorescu:

-*semnalmente*: „tală - 1,78 [metri], fruntea - potrivită, nasul - scurt, gura - potrivită, bărbia - ovală, fața - smeadă, ochii - căprui, părul și sprâncenele - castanii, barba - rasă, urechea - ovală, mustața - tunsă”;

- *semne particulare* (semne, cicatrice, tatuaje etc.): „nu avea nimic”.

După eliberarea din calvarul detenției comuniste, generalul Paul Teodorescu a trebuit să trăiască un alt calvar, unul al unei duble lupte: pentru supraviețuirea sa zilnică și pentru recâștigarea dreptului de repunere în plata pensiei, din care fusese decăzut prin Decizia nr. 37.387 din 23 noiembrie 1948.

În acest sens, la 15 mai 1954, din cauza acestei stări de lucru, generalul s-a adresat „directorului Casei Pensiilor”⁴² solicitându-i să analizeze „dacă (sic!) cazul” lui se încadrează „în dispozițiile actuale, rog să fie reînscris pentru primirea” pensiei. Dar, cererea sa nu putea fi analizată fără depunerea la dosar a documentelor specificate de șeful respectivei structuri, prin *rezoluția*⁴³ din 24 mai 1954:

I. Copia Sentinței de condamnare, solicitată însă de Casa Pensiilor de la Tribunalul Militar Timișoara⁴⁴.

II. Evidența „stării materiale din trecut și prezent, inclusiv categoria socială”, care trebuia prezentată de „petiționar”.

După primirea documentelor solicitate, Serviciul Pensii a reluat discutarea: „cererii generalului în rezervă Teodorescu Paul de reintegrare în dreptul de pensie, după eliberarea din închisoare”. În urma analizei efectuate, prin *Referatul nr. 119.986 din 25 iunie 1954*, Serviciul Pensii a propus eșalonului superior că respectiva cerere-contestație: „urmează a fi respinsă”; iar *rezoluția* acesteia a indicat baza legală: „prevederilor art. 25/58/Cod Penal”⁴⁵.

În perioada următoare, din această cauză, generalul Paul Teodorescu a trebuit să-și asigure existența zilnică din resurse numai de el știute, fiind lipsit de venitul pensiei din care fusese decăzut. Abia după scurgerea a peste doi ani, în urma emiterii Decretului nr. 439 din 16 august 1956, generalul s-a adresat, la 25 august 1956, șefului Sectorului Pensii Militare din Ministerul Forțelor Armate, solicitând: „Subsemnatul Paul Teodorescu, general în rezervă, domiciliat în București, str. Aviator căp[itan] Drosu, nr. 27, Raion Stalin, [...], vă rog

a dispune să mi se întocmească cuvenita Decizie pentru reînscirerea mea la pensie, conform normelor în vigoare, corespunzător celor 36 ani de serviciu⁴⁶.

În aceeași lună, la 27 august 1956, generalul Paul Teodorescu a expediat o cerere și către Direcția Pensiiilor, Comisia pentru stabilirea pensiilor personale, din cadrul Ministerului Prevederilor Sociale⁴⁷, prin care a solicitat: „acordarea unei pensii personale” în baza Decretului nr. 117 din 6 martie 1956. Cerere în care generalul a menționat că a „activat, în timpul carierei” pe „cale culturală, militară și pe cale obștească”, detaliându-le, în parte, apoi, pe fiecare dintre ele.

„**A. Pe cale culturală, militară.**

Am tipărit următoarele lucrări:

- 1) *Divizia în războiul de mișcare. Ofensiva.*
- 2) *Divizia în războiul de mișcare. Defensivă*; pe când eram în gradul de maior, în colaborare cu lt. col. Țupa, 1923.
- 3) *Tactica generală (ce trebuie să știe orice ofițer)*, în gradul de lt.col. Premiată de Academia Română, 1929.
- 4) *Instrucția într-un regiment de infanterie*, în gradul de colonel, 1932⁴⁸. [...]

B. Pe cale obștească.

Am construit următoarele lucrări:

[a)] În calitate de director al Școlii Superioare de Război.

- 1) Școala Superioară de Război (astăzi Academia Militară „Stalin”), pe Dealul Pandurilor, lângă Cotroceni. Școala cuprinde trei blocuri pe o suprafață de 10.000 metri pătrați: un bloc (Școala propriu-zisă) cu săli de cursuri, amfiteatre, biblioteci; două blocuri cu locuințe pentru întregul personal, de la portar și până la directorul școlii. Ele cuprind de-a lungul, în afară de locuința personalului de serviciu, 110 apartamente mobilate pentru ofițerii elevi și profesori, cu familiile lor (fiecare apartament cu baie și tot confortul modern), un restaurant pentru 400 persoane, o infirmerie cu mai multe secții și un parc de mai multe hectare⁴⁹. [...]

[b)] În calitate de Ministrul Aerului și Marinei. 1938-1940.

- 2) Silozurile din țară. Pe vremea aceea, în organizarea Ministrului Aerului și Marinei intra Casa Autonomă P.C.A.,⁵⁰ care avea o Direcție a Silozurilor pentru cele câteva silozuri de la Galați, Brăila și Constanța. Din această cauză, mie mi-a revenit construcția celor 76⁵¹ de silozuri pe teritoriul țării, în punctele fixate de Ministrul Agriculturii de atunci, profesor Ionescu-Sisești. În anul 1939 am pornit executarea

lor, aducând mai înainte, din străinătate (Casa Sulbger și M.I.A.G.), toată aparatul corespunzătoare celor 76 de silozuri și am început construirea clădirilor, care trebuiau să adăpostească toate mașinile. Fiecare siloz cuprindea trei corpuri de clădiri: clădirea siloz, uzina și casa pentru locuința personalului. La plecarea mea de la Minister, în vara 1940, am lăsat gata 38 de silozuri, celelalte 38 în curs de lucru au fost terminate mai târziu⁵². [...]

- 3) Terenurile de aterizare, cu școli de pilotaj și planorism, de la Popești-Leordeni, Giulești (lângă București), Târgșor (lângă Ploiești), Ghimbavu (lângă Brașov), Craiova, Petroșani, Câmpina, S[ân]t Petru, pentru tineret de toate clasele sociale⁵³. [...]

- 4) Clubul Aviației și Clubul Marinei, pe lacurile Băneasa și Floreasca, pentru odihnă și sporturile pe apă, pentru tineret și tot personalul aflat în Capitală⁵⁴. [...]

- 5) Cartier muncitoresc pentru lucrătorii Fabricii de Avioane I.A.R. Brașov. În anul 1939 am achiziționat un teren de mai multe hectare, chiar lângă fabrică, care a fost parcelat, prevăzut cu șosele, canal, electricitate și pe care s-au construit mai multe vile⁵⁵. [...]

- 6) Portul Tașaul. În 1938 s-a început construirea portului Tașaul. Inginerul Cotovu V[irgil] poate da detalii despre planul și lucrările care au fost executate până în 1940. După aceea dată, lucrările au fost oprite din cauza războiului.

- 7) Societatea de Salvare a victimelor mării „Salvamar”, prevăzută cu mai multe camere, infirmerie și vase speciale pentru salvare, în portul Constanța.

- 8) Cămin pentru adăpostul marinarilor de la Marina Comercială în portul Constanța⁵⁶. [...]”⁵⁷.

Această cerere – pe care o considerăm un important document, de detaliu – ilustrează elocvent, dar succint, realizările generalului Paul Teodorescu pe „cale culturală, militară și pe cale obștească”. Însă, fără a o analiza, Comisia pentru stabilirea pensiilor personale (din Ministerul Prevederilor Sociale) a redirecționat cererea, spre analiză și soluționare, către Sectorul Pensii din Ministerul Forțelor Armate⁵⁸. Neprimind răspuns la cereri, timpul trecând și presat fiind de nevoile traiului zilnic, generalul Paul Teodorescu a expediat o nouă cerere, datată 23 octombrie 1956, Sectorului Pensii Militare. Cerere în care a specificat că: „Am trimis prin poștă, recomandat, pe ziua de 28 august 1956⁵⁹, o cerere relativă la înscrierea mea la pensie în baza Deciziei nr. 439 din 16 august 1956. Neprimind de atunci nici un răs-

puns, nici chiar privind înregistrarea ei, revin prin prezenta"⁶⁰.

În perioada scursă, generalul nu a primit răspuns la cererile expediate celor două ministere. Exasperat de așteptarea de zi cu zi a unui răspuns, trăind zilnic lipsa unui venit sigur asigurat de o pensie, generalul Paul Teodorescu a solicitat și a fost primit în audiență de șeful Sectorului Pensii Militare, în luna decembrie 1956. Cu acest prilej, acesta i-a comunicat *că nu a primit pensie: „din cauza pedepsei de 3 ani de pierdere a drepturilor civile, care pedeapsă expiră la 28 martie 1957, când trebuie să facă o nouă cerere”*.

În ziua de 14 ianuarie 1957, generalul Paul Teodorescu s-a adresat în scris șefului Sectorului Pensii Militare, solicitându-i o reexaminare „mai atentă” a dosarului de pensie și specificând cele de mai jos.

„1. Am fost arestat pe ziua de 18 decembrie 1948, de când a început să curgă pedeapsa mea.

2. Am avut o condamnare de cinci ani, care a expirat în ziua de 18 decembrie 1953.

3. Am fost liberat pe ziua de 28 martie 1954.

Data acestei liberări a dat naștere la confuzia făcută de organele Dtră., fiindcă am fost reținut în mod ilegal de la data de 18 decembrie 1953 până la 28 martie 1954. Pedeapsa mea terminându-se, în mod legal, la 18 decembrie 1953, rezultă că pedeapsa de pierdere drepturilor civile de 3 ani a expirat în ziua de 18 decembrie 1956, dată de la care trebuie să mi se acorde pensia și nu după data de 28 martie 1957"⁶¹.

Comisia de contestații⁶², subordonată Sectorului Pensii Militare, ținând cont și de pertinentele precizări din nouă cerere, a luat, în ședința sa de lucru, din 4 martie 1957, în „cercetare contestația făcută de general rezervă Teodorescu Paul contra Deciziei nr. 37.387 [din 23 noiembrie 1948]” și solicitarea acestuia de „repunerea în drepturile de pensie”. Din actele de la dosar reieșea că pensia generalului a fost anulată în baza prevederilor „art. 4 din Decretul nr. 102/1948”, pentru: „motivul că a fost ministru în guvernele reacționare”. Comisia a mai constatat că respectivul decret, la momentul analizei, fusese deja: „abrogat prin Decretul nr. 439/1956” și că: „decăderea din dreptul de pensie a încetat la 19 decembrie 1956, iar art. 25 din Decretul 360/1949 nu-și mai găsește aplicarea”.

În aceste condiții, Comisia a hotărât, având în vedere și prevederile art. nr. 31 din Decretul 360/1949, să admită: „contestația făcută de general rezervă Teodorescu Paul contra Deciziei nr. 37.387 și îl reîn-

scrie la pensie cu începere de la 20.12.1956 în condițiile Decretului 360/1949”, întocmind în acest sens: *Decizia nr. 2.294 din 4 martie 1957*⁶³. Sectorul Pensii Militare, luând act de emiterea deciziei în cauză, a eliberat generalului „Titlul de pensie nr. 65.969 din 15 martie 1957”⁶⁴. Prin acest Titlu: „se acordă gral. locot.”⁶⁵ Teodorescu Gh. Paul [...] o pensie lunară de lei 588, cu începere de la data de 20 decembrie 1956”. În continuare, în acest document, s-a făcut mențiunea că: „pensia s-a stabilit pentru 39 ani vechime în serviciu”.

Urmare a primirii Titlului, generalul Paul Teodorescu părea că a scăpat de calvarul prilejuit de lipsa unui venit sigur, lunar, reprezentat de neplata pensiei. Spunem „părea”, pentru că, din păcate, această victorie s-a dovedit a nu fi de durată. Lupta proaspetei puteri comuniste române cu reprezentanții – considerați de ea ca atare – vechiului regim burghez-moșieresc, catalogat ca reacționar și opriment, nu se terminase. Două noi acte legislative – Decretul nr. 293/1959 și H.C.M.⁶⁶ nr. 1.619 din 5 noiembrie 1959 – au hotărât restrângerea unor drepturi ale „dușmanului de clasă”. Una dintre măsurile coercitive a vizat „revizuirea” tuturor dosarelor de pensii ale foștilor funcționari publici, înființându-se în acest scop „comisii speciale de decădere din dreptul de pensie”.

În baza respectivei prevederi legale, Direcția Financiară din M.F.A.⁶⁷ a înființat și ea o asemenea Comisie, care, în ziua de 7 decembrie 1959, a „luat în cercetare Dosarul nr. 65.969 privind pe general locot. rez[ervă] Teodorescu Gh. Paul”. Reanalizând dosarul, Comisia⁶⁸ a constatat că generalul pensionar: „a fost subsecretar de stat și ministru la fostul Minister al Aerului și Marinei, în perioada 1937-1940; a fost expropriat de 13 ha teren arabil în anul 1948; a posedat o instalație de decorticat orez, care a fost naționalizată în anul 1948; deci: „se încadrează în art. 1, litera «d», alineatul 1 și litera «p» din H.C.M. nr. 1.619 din 05.11.1959”.

Conform încadrării respective, Comisia a emis *Hotărârea nr. 5.010 din 7 decembrie 1959*⁶⁹, prin care a decis că, în „baza art. 4” din H.C.M. nr. 1.619/1959, generalul Paul Teodorescu: „se decade din dreptul de pensie”. După primirea *Hotărârii*, Sectorul Pensii din M.F.A. a emis, la rândul lui, imediat: „*Decizia nr. 90/D din 11 ianuarie 1960*”⁷⁰, prin care a statuat că: „Se anulează Decizia de pensie nr. 65.969 din [15 martie 1957] pe data de 01.01.1960 privind pe Teodorescu Gh. Paul, care a pierdut titlul de pensie”.

Pentru generalul Paul Teodorescu a reînceput, parcă prea curând,

nici după doi ani, calvarul prilejuit de lipsa venitului asigurat lunar de pensie. Luptător înăscut, victorios în lupta cu încercările vieții, generalul nu s-a lăsat înfrânt. Cu demnitatea caracteristică, cu credința în dreptatea cauzei sale, așa cum procedase și până atunci, s-a adresat imediat, în ziua de 13 ianuarie 1960, după primirea respectivei decizii, emitentului.

Apoi, pentru a „putea face contestație în timp util și în deplină cunoștință de cauză”, la 24 ianuarie 1960, printr-o nouă cerere, a solicitat Sectorului Pensii să-i comunice: „motivul pentru care am decăzut din dreptul de pensie”. Cererea a fost expediată pentru că, de la data primirii deciziei, generalul a căutat decretul invocat în aceasta pentru a-l studia, dar negăsindu-l, a concluzionat că el nu a fost: „dat publicității”. Pe respectiva cerere, șeful structurii de pensii a pus rezoluția: „02.02.1960. Invitat pentru a-i comunica motivul”⁷¹.

Peste câteva zile, intuind respectivele prevederi legale – fără a face alte precizări suplimentare în acest sens – și pentru a se încadra în termenul fixat pentru contestarea deciziei (13 februarie), generalul Paul Teodorescu a depus în ziua de 11 februarie 1960, la registratura Sectorul Pensii Militare, o cerere-contestație.

Cerere în care a specificat că: „Fac contestația cerută pe următoarele considerente”:

1. Referitor la prevederile „articolului nr. 132, alineatul 1, din Decretul 293/1959”, generalul a specificat: „Citind cu atenție Art. 132, al. 1, și punctele sale a, b, c, d, ce mi s-a aplicat de către Comisiunea de Pensii, am constatat că nu pot fi încadrat în legea citată mai sus”, enumerând argumentele care l-au determinat să ajungă la respectiva concluzie.

– Nu a avut activități „antidemocratice, reacționare sau potrivnice interesului poporului”, dimpotrivă: „faptele arătate mai jos dovedesc că am desfășurat o activitate pur democratică și numai în interesul poporului”.

– Nu a avut un „rol activ la venirea la putere a dictaturii militar-fasciste”, deoarece începând cu: „6 septembrie 1940, eu am părăsit cadrele armatei prin demisie de bună voie”.

– Nu a avut „atitudini dușmănoase față de noul regim” și nu a fost: „condamnat pentru infracțiuni contra păcii și umanității, contra securității statului sau contra clasei muncitoare”, nici degradat militar. Specificând în finalul acestui prim punct că a fost condamnat: „pentru acte preparatorii de trecerea frontierei”, faptă care „a fost amnis-

tiată prin D[ecretul nr.] 421, art. 6, din 24 septembrie 1955 și D[ecretul nr.] 315 din 21 august 1959”.

2. Privitor la prevederile „articolului nr. 1 din H.C.M. nr. 1619” [din 5 noiembrie 1959], a menționat faptul că nu a găsit respectivul document pentru a-l studia. Dar, presupune că: „pierderea dreptului la pensie” s-a datorat faptului că a fost „atașat militar și ministru”; specificând pe larg, în continuare, principalele activități desfășurate în aceste funcții.

a) Atașat Militar.

Generalul Paul Teodorescu a menționat că a fost atașat militar la Paris în perioada 1932-1936, considerând că a fost trimis în misiunea aceasta: „ca tactician și cunoscător al Armatei franceze”, deoarece fusese „elev al Școlii Superioare de Război de la Paris”. În această funcție, el a arătat că depindea direct de Marele Stat Major român și că a desfășurat o „activitate pur militară”, constând în:

– ținerea Marele Stat Major „la curent cu evoluția doctrinei militare franceze”;

– supravegherea și îndrumarea „ofițerilor români aflați la stagiul și studii în diferite unități și școli militare franceze”;

– recrutarea „tinerilor români aflați la studiu în Franța”.

Ca urmare, în această perioadă nu a avut: „nicio misiune politică”, aceasta fiind de resortul Ministerului de Externe, care „lucra cu totul separat de atașatul militar”.

b) Ministru⁷².

Generalul Paul Teodorescu a consemnat faptul că a fost ministru „numit ca tehnician” – în perioada 1937-1940, deoarece anterior fusese șeful de stat major al Aeronauticii – și „nu ca om politic, fiindcă n-am făcut nicio politică”. În sprijinul afirmației a arătat că: „în timpul ministeriatului meu au fost la putere zece guverne de diferite nuanțe politice și eu am fost ministru în toate, fără întrerupere”.

Concluzionând în continuare:

„Este de la sine înțeles că dacă aș fi făcut cât de cât politică, nu aș fi fost păstrat în toate aceste zece guverne. Timp de trei ani, cât a durat această calitate, nu am avut nicio misiune politică sau măcar în atingere cu politica. În afară de însărcinările mele cu caracter militar, în care grija mea permanentă a fost bunul trai al ostașului și buna păstrare a materialului statului, am desfășurat o activitate democratică de folos obștească. Este suficient să amintesc trei din realizările mele cele mai importante, cu acest caracte, și anume: Școala

Superioară de Război (Academia Militară de azi); Silozurile din țară și Locuințele muncitorești la Fabrica I.A.R. Brașov".

Apoi, generalul a reluat prezentarea în parte, în detaliu, a fiecăreia dintre cele trei realizări menționate.

b.1. Școala Superioară de Război.

În acest sens, generalul Paul Teodorescu a specificat că, fiind directorul acestei Școli, în anul 1936, și-a dat seama că localul vechi al acesteia nu mai putea corespunde cerințelor vremii. Ca urmare, a „conceput un nou plan, care cuprindea pe lângă localul-școală și apartamente necesare de cazare a întregului personal al școlii". Realizarea acestui plan a însemnat ridicarea a „trei blocuri a 4 etaje fiecare, pe o suprafață de 10.000 m.p., în mijlocul unui parc de 7 și ½ hectare pe Dealul Panduri".

Primul dintre blocuri, cel „frontal, cuprinde școala propriu-zisă, cu nenumerate săli spațioase de cursuri, prevăzute cu încălzire centrală, aer condiționat și tot confortul intelectual modern". Celelalte două blocuri, situate „pe aripi", cuprindeau „110 apartamente mobilate pentru tot personalul școlii: portari, mecanici, șoferi, oameni de serviciu, ofițeri elevi și ofițeri profesori; apartamentele, cu tot confortul modern și complet mobile, sunt de 1, 2, 3 sau 4 camere, în raport cu numărul membrilor unei familii".

De asemenea, a mai precizat: „chiria nu se plătea, ci numai costul încălzitului, apei și lumina"; iar locatarii dispuneau de: „ateliere de cismărie și croitorie bine utilizate, o infirmerie gen policlinică, două săli mari de restaurant cu hrană substanțială și economică, cu veselă pentru toți membrii familiilor, circa 400 persoane, o bogată bibliotecă, o tipografie

capabilă de orice lucrare, un adăpost contra bombardamentului greu aerian, terenuri de tenis, o sală de gimnastică suedeză și un frumos parc de odihnă".

b.2. Silozuri în toată țara.

Referindu-se la aceste realizări, generalul a consemnat: „În anul 1939, s-a supus guvernului, de către Ministerul Agriculturii, [ministru] profesor Ionescu-Sisești", propunerea construirii în țară a „unui număr de 76 silozuri utilizate cu toate mașinile necesare operațiunilor de selectare a semințelor și punerea în valoare economică a diferitelor categorii de grâu".

Pentru executarea respectivului proiect, arată generalul, se: „intenționa crearea unei societăți anonime". Dar, cum în „compunerea Ministerului Aerului și Marinei intra atunci Casa Autonomă Porturi și Comunicații Apă (P.C.A.), care, la rândul ei, cuprindea Direcția Silozurilor pentru conducerea silozurilor de la Galați, Brăila și Constanța, cu un personal tehnic bine pregătit", generalul a lansat propunerea: „executării planului de către Stat, fără ajutorul unei societăți anonime".

Drept urmare, a relatat că: „În ședința de guvern ținută pentru stabilirea formulei de execuție a silozurilor s-au propus mai multe concepte, cu caracter particular, pe bază de Societate Anonimă și una singură – *a mea* – cu caracter statal⁷³. Analizându-se aceste două sisteme, s-a constatat că realizarea de către stat era cea mai indicată, fiindcă statul era singurul pregătit pentru o asemenea realizare, posedând deja personal specializat cu o mare practică de silozuri, și fiindcă formula propusă de mine era cea mai economică. În consecință, guvernul a eliminat ideea societății anonime, a adoptat formula statală și m-a

însărcinat pe mine cu executarea planului".

După emiterea legii în cauză⁷⁴, generalul a subliniat că a: „trecut fără întârziere la executare", asigurând mai întâi de tot utilajul necesar, pe care l-a comandat și adus din străinătate, deoarece „asemenea mașini nu se fabricau pe atunci în țară". După aceasta a „trecut la construirea clădirilor respective"; astfel că, fiecare siloz cuprindea „un grup de trei clădiri – una pentru silozul propriu-zis, alta pentru sursa electrică și alta cu apartamente de locuit pentru tot personalul: director, contabil, mecanic, om de serviciu".

În finalul subpunctului, generalul a ținut să evidențieze faptul că: „Silozurile sunt folosite astăzi din plin pentru progresul agriculturii noastre și binele întregului popor".

b.3. Locuințe muncitorești.

Referindu-se la aceste realizări, în respectiva contestație, generalul Paul Teodorescu a subliniat că: „Problema locuințelor era mai acută la Fabrica de Avioane Brașov (I.A.R.), ca având cel mai mare număr de muncitori"; drept care, în „anul 1939, am cumpărat din fondurile Ministerului un teren de 17 hectare, lângă Fabrica de Avioane, pe care să se ridice un cartier de locuințe muncitorești pentru personalul fabricii: lucrători, maieștri, ingineri".

Apoi, respectivul teren a fost divizat în „306 parcele", pe care urmau să se construiască: „case, cu un etaj, de două mărimi, respectiv pentru 2 sau 4 familii". Cartier prevăzut cu: „străzi, apă și electricitate și în parte cu locuințe, până la plecarea mea din Minister"⁷⁵. În finalul acestei contestații, generalul Paul Teodorescu a consemnat următoarele: „Țin să adaug că sunt singurul general de divizie, din Armata Română, cu dreptul de a fi

comandat o mare unitate, care am demisionat la venirea guvernului fascist, 6 septembrie 1940, și nu am luat parte la războiul contra Statului Sovietic. Dacă toate aceste fapte, ușor de verificat pe teren, nu sunt destul de suficiente pentru dreptul la o modestă pensie, vă rog să considerați această contestație fără obiect⁷⁶.

Fără nicio legătură cu obiectul contestației din ziua de 11 februarie, urmare a cererii din 24 ianuarie 1960, generalul Paul Teodorescu a fost „invitat să se prezinte la Sectorul Pensii”, pentru „a da relații în legătură cu recalcularea pensiei”⁷⁷. Modul cum s-a desfășurat respectiva întvedere a fost consemnat de general în cuprinsul cererii din 5 martie 1960 (depusă de el la registratura Sectorului Pensii Militare): „În ziua de 17.02.1960 am fost chemat pentru a da relații. Un tov. maior mi-a spus că trebuie completată contestația dată⁷⁸ cu dovezi ca sprijin [al] afirmațiilor ce am avut”. Urmare a întvederii, generalul a redactat și depus cererea sa din 5 martie 1960⁷⁹, la care, în „sprijinul afirmațiilor” înscrise în contestația din 11 februarie 1960, a anexat – punctual – dovezile solicitate.

1. Pentru Școala Superioară de Război.

– Declarația generalului în rezervă Stănescu Alexandru, atunci „conducătorul tehnic al lucrărilor noilor localuri (Anexa nr. 1⁸⁰)”.

– Copii, extras, din *Istoricul Școlii Superioare de Război*⁸¹ (Anexa nr. 2).

În concluzie: „Din ambele se vede că am fost inițiatorul și înfăptuitorul noului local”.

2. Pentru silozuri, copie de pe Legea nr. 197 din 26 august 1938, privind autorizarea Ministerului Aerului și Marinei de a construi și exploata, prin Administrația Comercială a Porturilor și Căilor de Comunicație, silozuri: „atât în stațiile de cale ferată, cât și în porturi (Anexa nr. 3)”.

3. Pentru cartierul muncitoresc de la Fabrica I.A.R. Brașov.

– Declarația inginerului Perșu Aurel, fostul director general al Uzinelor I.A.R., care arăta că „am luat inițiativa creării acestui cartier muncitoresc, de la Fabrica I.A.R. (Anexa nr. 4)”.

– Copie de pe scrisoarea de mulțumire, trimisă de același inginer în ziua de 16 mai 1940 (Anexa nr. 5).

4. Pentru Regimentul 6 „Mihai Viteazul”, comandat între 1929 și 1932, a anexat „declarațiile și referințele” foștilor:

– căpitan Birț Pavel (Anexa nr. 6);

– sublocotenent Șerbescu Dumitru (Anexa nr. 7);

– șef al muzicii regimentului, Giugarul A. Petru (Anexa nr. 8);

– maistru croitor Rădulescu Constantin (Anexa nr. 9).

5. Pentru proprietățile avute, a întocmit și anexat cererii: copia suplimentului „de contestație din 22 februarie 1960”, numerotat: Anexa nr. 10 și Anexa nr. 10 bis⁸².

Enumerarea acestor „proprietăți ce am avut”, redate pe scurt în continuare, întregeste, ca informație, tabloul stării materiale avute de generalul Paul Teodorescu înainte de anul 1948.

a) O casă în Bacău, str. Gării (Grivița Roșie – la data respectivă), nr. 14, cu: „trei camere, baie, bucătărie, cămară și sală pe o suprafață de cca. 90 mp”; care a fost „expropriată în 1948 de Fabrica de Metalurgie locală”.

b) O casă în București, str. Parcul Delavrancea, Aleea B (Aleea Serg. Gheorghe Militaru – la data respectivă), nr. 8, cu: „etaj, având patru camere, baie, bucătărie, cămară, spălătorie, două camere de personal (pentru ordonanță și șofer) și garaj, pe o suprafață zidită de circa 96 mp”; care a fost „luată, în 1949, de Sfatul Popular București, Raion Stalin, ca absenteist, pe când eram în închisoare”.

c) Un teren viran de 303,80 mp, sub denumirea de „Parcela nr. 12 din blocul nr. 4, în Parcul Marmorosch Blanc”, care „a fost luat de Sfatul Popular al Capitalei, ca absenteist”.

d) Un teren de 25 hectare în Comuna Joița, Județul Ilfov (la data respectivă), pe care se „afla o casă cu etaj, cu trei camere, bucătărie, cămară, și baie, în suprafață de circa 80 mp și acareturi (grajd, magazii, fânar, garaj)”. Pe 15 hectare din respectivul teren „s-a cultivat orez, pentru care se dispunea de toate uneltele și mașinile necesare culturii, printre care mai principale: o mașină, un selector și o mașină casnică de decorticat orezul, sistem românesc «Botviniuc»”.

Despre acest lot de 15 hectare, generalul a menționat, că a fost „compus inițial din două bălți, numite pe hartă Bălțile Șerpilor, care nu produceau de cât șerpi, broaște și țânțari”, dar care „prin secare, drenare, irigare și alte operațiuni grele [gândite, executate și plătite de el] au fost transformate în orezărie și puse în valoare economică, producând 7 mii kg orez la hecta⁸³”. Cele „15 hectare cu toate acareturile” au fost „declarate de utilitate publică și au fost expropriate în anul 1948 în favoarea Statului, pentru Uzinele Comunale București” iar restul „de zece hectare au fost luate de Sfatul Popular local, ca absenteist”.

6. Pentru a ilustra modul cum a folosit banul public, generalul Paul Teodorescu a scris: „anexez copie de pe adresa ce am dat tuturor organelor administrative de Aviație și Marină” (Anexa nr. 11). De asemenea, tot în acest sens, a menționat și că:

-44-
Anexa No.10 86

Supliment de Contestatie

ca urmare la contestația trimisă în 11.02.1960 înregistrată sub No.56019

Trorițățile ce au avut,

- O casă în Baciu Str. Gării No.14 (astăzi Grivița Roșie) cu trei camere, baie, bucatărie, cameră și sală pe o suprafață de cca.90 mp. Această casă a fost expropriată în 1946 de fabrica de Metalurgie locală.

- O casă în București Str. Aleea B No.8 (astăzi Aleea Serg. Gheorghe Militaru) cu etaj având: patru camere, baie, bucatărie, cameră, spălătorie, două camere de personal pentru (ordonanță și sofer) și garaj, pe o suprafață acoperită de circa 96 mp.

- Ea a fost luată în anul 1949, de Sfatul Popular București - Raion Stalin ca absenteist, pe cînd eram la închisoare.

- Un teren viran de 303,80 mp., numit parcela No.12 din blocul No. 4, în parcul Marmorosch Blano, care a fost luat de Sfatul Popular al Capitalei, ca absenteist.

- Un teren de 25 hectare în Comuna Joița Jud. Ilfov (azi Reg. Bucu - reștii). Pe el se afla o casă cu etaj, cu trei camere, bucatărie, cameră și baie în suprafață de circa 80 mp. și acareturi (grajd, magazii, finar, garaj).

- Pe 15 hectare s'a cultivat orez, pentru care se dispunea de toate uneltele și mașinile necesare culturii, printre cele mai principale: o mașină, un selector și o mașină casnică de decorticat orezul sistem românesc - Polviniuc.

- Acest teren de 15 H. (compus inițial din două bălți, numite pe hartă bălțile Șerpilor, care nu produceau de cit șerpi, broaște și țânțari) prin secare, drenare, irigare și alte operațiuni grele au fost transformate în orelărie și puse în valoare economică, producînd 7 mil. Kgr. orez la hectar (Informații Ing. Vasilescu - Orez, Ministerul Agriculturii, Unitatea Organizării).

- Aceste 15 hectare cu toate acareturile au fost declarate de utilitate publică și au fost expropriate în anul 1946 în favoarea Statului, pentru uzinele Comunale București. Restul de zece hectare au fost luate de Sfatul Popular local, ca absenteist.

- Socotînd că situația mea financiară este interesant de cunoscut, spre lămurirea Comisiei anexez copie după certificatul Comisiei pentru Controlul averilor demnitarilor Statului No.6414 din 12 August 1941, cînd Mareșalul Antonescu a dispus controlul averilor demnitarilor.

Luptant Activ Pentru Pace
General în Rez.
P. Teodorescu

februarie 1960

79

A.P.R.O.B.
ADJUNCT AL PREȘEDINTELUI COMISIEI ARMAȚE
General-colonel,
Arhid. Floca
20-4-60

H.C.T.A.R.I.N.E nr.439

Sedința de la 01.04.1960

Președinte : Colonel Apostolia Alexandru
Membrii : Lt.colonel Turcanu Gheorghe
 : Lt.colonel Ionescu Costache
Secretar : Colonel Vereș Gavril

S-a luat în cercetare contestația generalului-locotenent în rezervă Teodorescu Paul, domiciliat în București, Str. Aviatorilor nr.27, raionul I.V.Stalin, în vîrstă de 72 ani, - făcută împotriva deciziei nr.90/D. din 11.01.1960 prin care a fost decăzut din dreptul la pensie.

Din actele de la dosar rezultă că prin decizia menționată, în urma aprobării comisiei de decădere, sus-nunțul a fost decăzut din dreptul la pensie conform art.1 litera d. aliniatul 1 și litera g. din M.C.M.nr.1619/1959 deoarece a fost subsecretar de stat și ministru în perioada 1927-1940 și a fost expropriat de la un teren arabil și o instalație de decorticat orez în perioada 1922-1936 a fost atestat militar la Paris.

Din analiza actelor de la dosar rezultă că sus-nunțul nu se încadrează în niciunul din cazurile de excepție de la decădere din dreptul la pensie prevăzută de M.C.M.nr.1619/1959 și deci în mod legal s-a dat decizia de decădere din dreptul la pensie.

PREȘEDINTE
COMISIA DEZARĂȘTE:

Respinge contestația făcută de generalul-locotenent în rezervă Teodorescu Paul, contra deciziei nr.90/D. din 11.01.1960, a sectorului pensii M.F.A.

PREȘEDINTE, *C. Blum*

MEMBRII : *Hotărâre*
Finar

COMUNICAT
cu nr. _____ din 20/4/60
Responsabil P. *Blum*

- „La cerere pot să fac dovada acestei afirmații. Actele ce posed sunt prea numeroase pentru a le alătura aici. Ele au făcut obiectul cercetărilor ordonate de g-ral Antonescu, relativ la întrebuițarea fondurilor alocate Aviației și Marinei”⁸⁴.

- „La demisia mea din armată, 6 septembrie 1940, am fost reținut sub stare de arest, din ordinul g-ral Antonescu I., la domiciliul meu” [...], până în ziua de 4 februarie 1941 (după rebeliunea legionară), când, g-ral în rez[ervă] Modreanu Rodrig m-a eliberat din ordinul g-ral Antonescu Ion” (Anexa nr. 12⁸⁵).

Cele două contestații⁸⁶ ale generalul Paul Teodorescu, împreună cu celelalte acte din dosar, au făcut obiectul ședinței de lucru a Comisiei Superioare de Decădere din Dreptul de Pensie⁸⁷, din cadrul Direcția Financiară a M.F.A., din ziua 1 aprilie 1960. Comisia a luat în „cercetare” contestația generalului „în vîrstă de 72 de ani, făcută împotriva Deciziei nr. 90/D din 11.01.1960, prin care a fost decăzut din dreptul la pensie”, consemnând în final că „nu se încadrează în niciunul din cazurile de excepție de la decădere din dreptul la pensie” și, deci, în „mod legal” s-a dat respectiva decizie. Ca urmare, Comisia a emis „Hotărârea nr. 439 din 1 aprilie 1960”⁸⁸, prin care a stabilit că „respinge contestația” în cauză.

Această *Hotărâre* i-a fost comunicată generalului printr-o adresă⁸⁹, datată 29 aprilie 1960, în care s-a menționat „s-a respins contestația”, *menținându-se „anularea dreptului de pensie”*. Dar, pentru a putea contesta această hotărâre, generalul trebuia să primească mai întâi „motivația” emiterii ei. Din păcate, calvarul prilejuit de decăderea dreptului la pensie, singurul venit material pe care-l putea avea generalul, a continuat în restul anului 1960.

Generalul Paul Teodorescu, exasperat, făcând probabil cu greu față lipsurilor materiale, dar nu înfrînt, s-a hotărât să înainteze președintelui respectivei Comisii Superioare o cerere, datată 21.02.1961⁹⁰, prin care a menționat că „nefiind chemat” personal, în conformitate cu prevederile „art. 103 și 105 din Regulamentul Legii Pensiilor”, nu știa nici „după zece luni de la data hotărârii luate împotriva mea, motivele pentru care am decăzut din drepturi”. Din această cauză, în cerere a specificat că „H.C.M. nr. 1619 [1959], care bănuiesc că mi s-a aplicat, nefiind publică, am arătat, din cele auzite, toată activitatea mea” în cele două contestații anterioare⁹¹. Menționând în continuare că „din aceeași sursă mai aflu astăzi că H.C.M. nr. 1619 prevede și excepții pentru:

17.03.1961
 59349
 1. Tovarăș, Președinte
 21. II. 1961.
 90
 101
 DD

Chemat pentru 25.03.1961

Cu Nr. 76962 din 30. IV. 1960 mi s-a respins contestația mea, menținându-se anularea dreptului la pensie.

Refiind chemat de Comisia Superioară, conform art. 103 și 105 din Reg. Legii Pensilor, nu știu încă până azi, după zece luni de la data lăturirii lucrărilor în posesia mea, motivale pentru care am decăzut din drepturi.

H.C.M. Nr. 1619, care lătmiesc că mi s-a aplicat, refiind public, am arestat, din cele auzite, toate activitatea mea, în contestația înregistrată la D. nr. la Nr. 58019 din 11.02.60 și 64601 din 05.02.60.

Din aceea, surse mai aflu astăzi că H.C.M. 1619 prevede și excepțiuni, pentru:

- Cei care au ajutat clasa muncitoare.
- Cei care au avut de suferit în regimul trecut.

Socot că mă situez, în aceste două împrejurări excepții, fiindcă:

- 1/ Am ajutat clasa muncitoare, prin aceea că:
 - a) Am construit cartierul muncitoresc, pentru lucrătorii de la fabrica de avioane I.A.R. de la Brașov (azi fabrica de tractoare) după cum se arată la Reg. 1 și Anexa Nr. 4 și 5 din contestația.

- Cei care au ajutat clasa muncitoare.
 - Cei care au avut de suferit în regimul trecut".
 Ca urmare, a precizat: „Socot că mă situez, în aceste două excepții”:
 1. Am ajutat clasa muncitoare, prin aceea că:
 a) Am construit cartierul muncitoresc, pentru lucrătorii de la Fabrica de avioane I.A.R. de la Brașov (azi Fabrica de tractoare) [...].
 b) Am construit silozuri, în toată țara [...].
 c) Am construit noua Școală Superioară de Război, [...] pe Dealul Panduri, București [...].
 2. Am avut de suferit de pe urma regimului

Antonescu, prin aceea că:

a) Am fost arestat la domiciliu și păzit de 3 jandarmi, din ordinul mareșalului Antonescu, de la venirea sa la putere, 6 septembrie 1940, până la 4 februarie 1941, când am fost eliberat [...].
 b) Am dat demisia din armată, cunoscând ideile antidemocratice (el fiind legionar) și antisovietice ale mareșalului Antonescu, [...]. Demisia prezentată imediat după venirea sa la putere, adică la 8 septembrie 1940, care a fost aprobată de M.Ap. Naționale[...]. În concluzie: solicit a revedea cu atenție situația

mea și a dispune să mi se dea un răspuns potrivit art. 105 sau să fiu chemat conform art. 103 pentru a da lămuririle necesare”.

În urma solicitării sale, generalul a fost invitat în ziua de 25 martie 1961 la Direcția Pensilor Militare, unde un colonel i-a comunicat „motivele” decăderii din dreptul la pensie.

După ce a avut respectiva audiență, generalul Paul Teodorescu a solicitat în ziua de 27 martie 1961⁹², în scris, președintelui Comisiei Superioare de Decăderi din Dreptul de Pensie să fie primit în audiență „pentru a da lămuririle necesare”, cunoscând „acum motivele decăderii”. Ca urmare, a fost chemat, pe 17 aprilie 1961, pentru a se prezenta în fața Comisiei⁹³ „cu documente originale”, prin care să justifice „susținerile” lui.

Comisia Superioară a reluat în ședința din ziua de 28 aprilie 1961, în „baza materialului trimis”, reanalizarea dosarului generalului Paul Teodorescu. La finalul ședinței, membrii Comisiei au „hotărât să se mențină decizia de decădere din dreptul la pensie”; astfel că „Deciziei nr. 90D din 11.01.1960 rămâne definitivă”. Această hotărâre i-a fost adusă la cunoștință generalului pe 6 mai 1961⁹⁴.

Renunțând la solicitările adresate Direcției Pensii Militare, generalul Paul Teodorescu a întocmit și trimis câte un memoriu, cu același subiect, Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, Consiliului de Miniștri și ministrului Forțelor Armate. Memorii prin care a solicitat să-i fie reanalizată cauza „decăderii” din dreptul la pensie și să fie primit în „audiență” de ministrul Forțelor Armate, pen-

tru „a da explicații în vederea repunerii sale în dreptul la pensie”. Primele două instituții apelate au redirecționat respectivele memorii spre analiză Ministerului Forțelor Armate, acesta urmând a le comunica ulterior modul lor de soluționare.

Memoriul înaintat ministrului Forțelor Armate a fost direcționat de Direcția Secretariat, spre analiză și propuneri de rezolvare, Direcției Financiare. După analiza aspectelor enumerate în respectivul memoriu, colonelul Gheorghe Cetină, șeful Direcției Financiare, a înaintat adjunctului ministrului, generalul-locotenent Mihail Burcă, la 29 iunie 1961, un raport⁹⁵ cuprinzând propunerea soluționării acestuia. După o sintetică trecere în revistă a situației generalului (funcții militare, condamnare, stare materială și activități efectuate), în finalul raportului a propus „să se aprobe menținerea hotărârii de decădere din dreptul la pensie a generalului-locotenent rezervă Teodorescu Paul”, deoarece „prin activitatea și comportarea sa nu a susținut interesele clasei muncitoare, după cum afirmă, ci interesele burgheziei și moșierimii din perioada respectivă, iar după 23.08.1944 nu are niciun fel de activitate care să-l încadreze în excepțiile prevăzute de H.C.M. nr. 1619/1959”⁹⁶.

După primirea și analiza Raportului, adjunctul ministrului, generalul-locotenent Mihail Burcă, a fost „de acord cu propunerea făcută”. Aflăm această decizie din răspunsul expediat de Direcția Secretariat a ministrului⁹⁷, la 6 iulie 1961, Direcției Financiare, în care s-a mai precizat că rezultatul cercetării în cauză a fost comunicat, în același timp, și „C.C. al P.C.R., Consiliului de Miniștri și petiționarului”.

Răspunsul primit a fost unul la care generalul Paul Teodorescu nu se aștepta, producându-i, probabil, concomitent, atât deziluzie, cât și o anumită lipsă de încredere în posibilitatea unei victorii finale în lupta cu noile autorități militare comuniste. Aceste stări ar putea fi cauza lipsei prompte de reacție a generalului, așa cum procedase până atunci. Tocmai în anul următor, generalul a revenit, întocmind și expediind două cereri, relativ apropiate ca datare una de alta, către Direcția Secretariat a ministerului (28 februarie 1962⁹⁸) și Sectorul Pensii Militare din Direcția Financiară (21 mai 1962⁹⁹). Cereri prin care a solicitat revizuirea dosarului de decădere din dreptul la pensie în funcție de „activitatea” desfășurată „după 23 August 1944. În nota deja bine cunoscută, generalul a primit răspuns doar la a doua cerere¹⁰⁰, prin care i s-a comunicat faptul că „activitatea de după 23 august 1944 a fost cunoscută de Comisia Superioară de Decăderi cu ocazia reanalizării situației de la ședința de la 28 aprilie 1961, însă *acea activitate nu se încadrează în excepții*”.

În locul unei bătrâneți liniștite, fără grija procurării celor necesare zilei de mâine, ca o răsplătă binemeritată pentru realizările sale, generalul a trebuit să mai îndure calvarul prilejuit de lipsa pensiei. După doi ani, generalul Paul Teodorescu s-a adresat Consiliului de Miniștri, la 17 iulie 1963, solicitând reanalizarea cauzelor decăderii lui din dreptul la pensie. Prin Direcția Secretariat, cererea a fost trimisă spre rezolvare aceleiași Direcții Financiare, care i-a răspuns, la 10 octombrie 1963, că în urma revizuirii dosarului, „*situația rămâne aceeași*”¹⁰¹.

Ne putem închipui deziluzia, dar și, în același

timp, durerea sufletească resimțită de general și la primirea acestui nou răspuns. După aproape o jumătate de an, exasperat, trăind calvarul zilnic al unei vieți pline de privațiuni, generalul Paul Teodorescu s-a decis să întreprindă o nouă tentativă menită a rezolva spinoasa problemă a reprimirii pensiei sale militare. Cu speranța celui ce crede în justițea și corectitudinea faptelor sale, generalul s-a adresat iarăși, la 10 martie 1964¹⁰², ministrului Forțelor Armate solicitându-i primirea în audiență. Concis, în cererea sa a consemnat scopul solicitării: „a vă prezenta actele ce posed, relativ la realizările efectuate de mine, în folosul clasei muncitoare, în perioada 1938-1940, când am fost ministru al Aerului și Marinei”; amintind că este decăzut din dreptul la pensie din ianuarie 1960.

În continuarea cererii, a subliniat, pe scurt, principalele realizări din respectiva perioadă (prezentate pe larg în contestațiile din 11 februarie și 5 martie 1960): cartierul muncitoresc de la Fabrica I.A.R. Brașov, Casa adăpost pentru marinarii din Marina Comercială, contribuția „la ridicarea satului Joița (repararea școlii, repararea podului de peste Dâmbovița, introducerea electricității)”, construirea a „76 silozuri, cu o capacitate de 500.000 de tone”, clădirea „Școlii Superioare de Război, cu 156 apartamente mobilate pentru personalul civil și militar al școlii”, economia făcută, de lei „380.606.086, din proprie inițiativă, prin reducerea sumelor de la contractele încheiate de predecesori”.

Apoi, drept concluzie, a specificat:

„a) Am ajutat, în mod efectiv, clasa muncitoare prin realizările îndeplinite în folosul ei și i-am apărat munca și banul ei contra risipei, prin economia de 717 milioane lei.

b) Am suferit după urma regimului fascist, prin aceea că am fost închis de generalul Antonescu, la venirea sa la putere, atunci când mi-am dat demisia de bunăvoie din armată, cunoscând principiile antisovietice ale generalului. Menționez, cu acest prilej, că am fost singurul general activ, pe întreaga armată, cu dreptul la o comandă de mare unitate pe front, care nu am participat la războiul contra Armatei Sovietice".

În final, justificând astfel apelarea sa, generalul a menționat: „nevoit sunt să mă adresez Dtră., *supremul for*, în măsură de a aprecia acest caz la justa lui valoare și a-l soluționa cum credeți".

Cererea, conform procedurii, a fost direcționată de adjunctul ministrului spre analiză și propunere de soluționare, prin intermediul Direcției Secretariat, către Direcția Financiară. După reanalizarea conținutului dosarului, șeful Direcției, generalul-maior Gheorghe Cetină, a întocmit și înaintat adjunctului ministrului Forțelor Armate, generalul-locotenent Ion Ioniță, la „ordinul Dtră. de a cerceta cazul”, un raport¹⁰³, datat 21 aprilie 1964, în care a propus ca soluție „să se mențină hotărârea de decădere din dreptul la pensie".

Generalul-locotenent Ion Ioniță, după lecturarea raportului – spre deosebire de generalul-locotenent Mihail Burcă – a scris în *rezoluție*: „29 aprilie] 1964.

Tov[arășe] Gh. Cetină,

Acest om la vârsta de 76 de ani, f[ără] familie, f[ără] nici un alt ajutor, nu are din ce trăi. Apreciez că mai trebuie văzută situația sa. Dacă nu îl vom pune la drepturile de pensie, cel puțin să i se acorde un ajutor social".

Citind rezoluția adjunctului ministrului, în practica zilei un ordin sugerat, nu direct enunțat ca atare, șeful Direcției Financiare a scris pe același raport, reprimat, la rândul lui, următoarea *rezoluție*:

„6 mai 1964.

Col[onel] Vereș,

Analizați din nou această problemă și să vedeți cum s-ar putea rezolva legal problema acestui general. T[ermen]: 15 mai 1964".

În sfârșit, ceva începea să se schimbe și în favoarea unei noi interpretări și aprecieri a realizărilor atât de pertinente și constat prezente până atunci de generalul Paul Teodorescu în cererile sale.

La 6 iunie 1964, Sectorul Pensii Militare a comunicat generalului¹⁰⁴, urmare directă a respectivelor rezoluții, că „scrisoarea dv. din 10.03.1964 se află în studiu", iar „rezultatul se va comunica după ce

se va lua o hotărâre". Peste două luni, generalul a fost convocat în ziua de 18 august la Sectorul Pensii, unde a dat următoarea declarație¹⁰⁵: „*de la suspendarea pensiei nu am mai primit nici un ajutor social sau vre-o pensie de la alte organe de stat*", afirmație care confirmă calvarul pe care a fost nevoit să-l trăiască în toată perioada aceasta cât a fost decăzut din dreptul la pensie.

În perioada în care *cazul generalului era „în lucru"*, conducerea de partid și de stat română a publicat H.C.M. nr. 598 din 14 august 1964, determinând Sectorul Pensii Militare să emită, în baza prevederilor acesteia, „*Decizia de Pensie nr. 65.969 din 21.08.1964*"¹⁰⁶, prin care s-a hotărât că „*Se acordă generalului locotenent (rezervă) Teodorescu Gh. Paul, domiciliat în București, str. Av[iator] Drossu, nr. 27, Raionul 30 Decembrie, Regiunea București, o pensie de serviciu de 800 lei lunar, cu începere de la 1 august 1964*". Pensie, care a fost însă calculată „pentru 35 de ani de serviciu, în procentul corespunzător din drepturile de soldă, după salarizarea din anul 1959".

„Timpul „de serviciu" luat în calcul la stabilirea dreptului de pensie a fost următorul:

„- militar în termen: 01.03.1906-01.07.1908, 1 an și 10 luni;

- cadrele permanente: 01.07.1908-08.09.1940, 32 ani, 2 luni și 7 zile;

- spor mobilizare: 15.08.1916-15.02.1917, 1 an și 4 luni.

Total: 35 ani, 4 luni și 8 zile".

În finalul deciziei s-a specificat:

„*Repunerea în dreptul de pensie cu începere de la 1 august 1964 s-a făcut în baza H.C.M. nr. 598/14 august 1964, prin care s-a abogătit H.C.M. nr. 1.619/1959. Decizia nr. 90/D din 11.01.1960 se anulează pe data de 01.08.1964*".

Calvarul trăit de generalul Paul Teodorescu, atât în perioada cât a fost închis, cât și-n cea în care a fost decăzut din dreptul la pensie, a luat sfârșit la primirea acestei Decizii. Din nou, fără a se mulțumi cu această reușită, generalul a dat dovadă de aceeași meticulozitate și putere de luptă pentru dreptul său.

Astfel, după o analiză pertinentă a elementelor consemnate în respectiva decizie, identificând unele omisiuni, generalul a înaintat șefului Sectorului Pensii Militare, la 6 noiembrie 1964, o nouă contestație¹⁰⁷, prin care a arătat că:

„1. Nu sunt general de divizie în rezervă (general-locotenent), ci general de C[orp de] Armată în rezervă (general-colonel).

Am plecat din armată prin demisie de bună voie cu gradul de general

de divizie activ, pe data de 08.09.1940, iar pe data de 15 februarie 1945 am fost înaintat la gradul de general de C[orp de] A[rmată] în rezervă, cu vechimea promoției mele, pe data de 18 iulie 1942, conform Decretului [nr. 633/28.02.1945] publicat în «Monitorul Oficial», nr. 54 din 7 martie 1945, p. 1.703. Rog să se facă rectificarea legală.

2. Nu s-a făcut repunerea mea în dreptul de pensie pe baza art. 17, al. 2, din Regulamentul Decretului nr. 293 din iulie 1959, care spune: «[...] pensia se va acorda cu începere din prima zi a lunii următoare aceleia în care s-a depus [...] cererea». Adică, în cazul meu, pe data de 1 aprilie, fiindcă am făcut cererea în luna martie. Contrar acestui articol, repunerea mea în dreptul de pensie s-a făcut pe data de 1 aug[ust] 1964, pe baza H.C.M. nr. 598 din 14.08.1964, care nu exista la data aceea".

Sectorul Pensii Militare, după analiza elementelor contestate, a emis *Decizia nr. 972 din 3 decembrie 1964*¹⁰⁸. Conform acesteia, comunicată generalului, răspunsul a fost următorul:

„**1.** Repunerea în dreptul de pensie s-a făcut cu începere de la 01.08.1964 în baza H.C.M. nr. 598 din 14.08.1964, care a abrogat H.C.M. nr. 1.619/1959", deci „repunerea în dreptul de pensie a fost dată legal".

2. Referitor la gradul militar a consemnat: „pensia se acordă pentru gradul pe care militarul l-a avut în activitate", iar nu pentru cel primit în rezervă; „rezultă că pensia i se acordă pentru acest grad"(general de divizie în rezervă în cazul generalului).

Aceste ultime consemnări încheie ilustrarea calvarului trăit de generalul Paul Teodorescu în lupta sa cu cei în drept fie în vederea stabilirii corecte a pensiei – corespunzător ca-

rierei sale militare, fie pentru repunerea în dreptul de plată a acesteia, atunci când – în mod samavolnic – plata ei fost anulată. În anii următori, pensia generalului a înregistrat noi modificări de quantum, în corelare directă cu noile prevederi legale de profil decretate.

La câțiva ani după revederea la București cu generalul francez Charles de Gaulle, prilejuită de istorica vizită oficială efectuată de acesta în luna mai 1968¹⁰⁹ în România, generalul Paul Teodorescu s-a retras pentru a-și trăi ultimii ani din viață la Mănăstirea Dintr-un Lemn, din localitatea Frâncești, la circa 16 km de Râmnicu Vâlcea. Sfânta Mănăstire l-a primit pentru ai veghea ultimii ani, *ca o răsplată de sorginte Divină*, pe cel care – între anii 1938 și 1940, cât a fost ministrul Aerului și Marinei – a inițiat, coordonat și supravegheat lucrările *revenirii Ei* la viața monahală.

În ziua de 17 ianuarie 1981, la vârsta de 93 de ani, generalul Paul Teodorescu și-a încheiat periplul pământean în camera sa din incinta Sfintei Mănăstiri. De atunci, generalul se odihnește-*poate mai devreme și din cauza calvarului trăit după pensionare (De ce nu!* – în mormântul de pe culmea dealului ce dominează curtea Mănăstirii, situat lângă intrarea în Biserița din Lemn, împodobit cu flori și străjuit de candela ce pâlpâie nestinsă, datorită grijii și abnegației maicilor ce slujesc aici. Însă, faptele omului Paul Teodorescu nu au fost sortite uitării odată cu plecarea sa spre zări mai bune. An de an – de Sfinții Petru și Pavel – militari din Aviație și Marină, dar și din Regimentul de Gardă – al cărui comandant a fost – vin la mormânt pentru a-i prezenta Onorul. Mai mult, în aceeași perioadă, dar în scopul rememorării și eternizării acțiunilor generalului Paul Teodorescu,

la Arhiepiscopia Râmnicului din Râmnicu Vâlcea și la Mănăstirea Dintr-un Lemn se desfășoară, cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, lucrările Simpozionului Național „Biserica și Armata României – Tradițiile conlucrării", organizat anual în parteneriat de Arhiepiscopia Râmnicului, Academia Oamenilor de Știință și Centrul de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu"¹¹⁰ și finalizat – în mod cum nu se poate mai fericit – de lansarea Revistei „Misiunea".

NOTE

1 Depozitul Central de Arhivă [în continuare abreviat: „D.C.A."] Pitești al Ministerului Apărării Naționale [în continuare abreviat: „M.Ap.N."]

2 Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria", Filiala Județeană Argeș.

3 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T", dosar nr. 3.074, f. 101.

4 Publicat în „Monitorul Oficial" nr. 180 din 7 august 1937.

5 Al cărei conținut a fost verificat de „Comisiunea de pensii" din cadrul Direcției Personal a Ministerului Apărării Naționale: „azi 18 noiembrie 1940".

6 Conform Actului de naștere nr. 253 din 1888, eliberat de Primăria comunei Bacău, județul Bacău.

7 Conform Certificatului de naționalitate nr. 23.318 din 1940, eliberat de Primăria comunei Bacău, județul Bacău.

8 Regimentul [în continuare abreviat: „rgt"].

9 Înaltul Decret Regal [în continuare abreviat: „Î.D."].

10 Marele Stat Major [în continuare abreviat: „M.St.M."].

11 Locotenent-colonel [în continuare abreviat: „lt.col."].

12 General de brigadă [în continuare abreviat: „gral brig."].

GENERAL PAUL TEODORESCU AND THE CALVARY OF THE DEPRIVATION OF THE PENSION RIGHT

General Paul Teodorescu resigned from the army on September 8, 1940, immediately after General Ion Antonescu came to power, becoming a retired, on the basis of Decision no. 13.131 of November 16, 1940 of the General Pension Fund, starting with October. From this date, for General Paul Teodorescu started first „the calvary” determined by the struggle with the competent authorities of the time in order to establish the correct amount of the pension.

General Paul Teodorescu, starting with the second half of 1948, instead of a quiet retired life, deserved for his previous years of work, had to live the „calvary” occasioned by the loss of movable and im-

movable wealth on the occasion of their nationalization (1948), the arrest and execution of years of imprisonment for attempted fraudulent crossing of the border (December 19, 1948-March 28, 1954), and then the constant struggle with the Communist authorities to regain the right of restitution of the pension payment from which he had been decayed (periods: March 28, 1954-December 20, 1956 and January 1, 1960-August 1, 1964), along with the one determined by the necessity of daily survival.

Keywords: Pgeneral, Paul Teodorescu, Ion Antonescu, pension, imprisonment, payment..

13 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 2-4.

14 În componerea: președinte – C. Ionescu și membri – N. Vineș, I. Bratu.

15 Trimisă de Ministerul Apărării Naționale cu Adresa nr. 57.055/1940 și înregistrată la nr. 50.644/1940.

16 Nr. 8.632/1940 eliberat de Prefectura Poliției Municipiului București.

17 La adresa: Parcul Delavrancea, Aleea B, nr. 8, Sectorul I, București. Domiciliul este atestat și de Circa 6 Poliție, prin Adresa nr. 8.632 din 2 octombrie 1940, în care mai specifică că, la aceea dată, generalul „nu ocupă nicio funcție la stat, județ sau comună”.

18 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr.3.074, ff. 8, 12, 19 (Adresa nr. 69.246 din 28 noiembrie 1940).

19 Complet de judecată format din: judecătorul C. Cristescu – președinte, C. Cristodorescu și V. Chiru – consilieri și St. Martinescu – procuror. La audieri au fost prezenți: generalul Paul Teodorescu, asistat de avocatul V. Goga, precum și avocatul Al. Olteanu – din partea Casei de Pensii.

20 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 15, 16.

21 Legea generală de pensii nr. 446 din 11 iulie 1943 și Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 739 din 6 septembrie 1943.

22 Cererea nr. 046.182 din 7 septembrie 1943.

23 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera

„T”, dosar nr. 3.074, ff. 26, 28.

24 Amintim că rata de schimb a fost stabilită la 20.000 lei vechi pentru un leu nou.

25 Cererea nr. 103.951 din 29 noiembrie 1947.

26 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 33, 35.

27 Legea nr. 119 din 11 iunie 1948.

28 Veniturile impozabile existente la 1 iunie 1948, din care s-au dedus impozitele directe către stat. Imobilul locuit nu se socotea între venituri.

29 Imobil despre care generalul Paul Teodorescu specifică că „este venit în proprietatea mea [...] în baza testamentului mistic din 9 decembrie 1916, prin succesiune de la defuncta Eufrosina Beller și pus în stăpânire în baza Jurnalului Trib[unalului] Bacău, Secția I, nr. 5.771 din 16 mai 1936”. Imobilul era, conform descrierii generalului, o „construcție de zid, acoperită cu eternită, având o suprafață de 120 metri pătrați”, având o curte „în suprafață de cca. 4.060 metri pătrați”.

30 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 41, 42.

31 Uzinele Comunale București.

32 Actul de vânzare-cumpărare a fost încheiat între generalul Paul Teodorescu (vânzător) și reprezentanții I.M.S. (cu sediul în Roman, str. Ștefan cel Mare nr. 266): Gheorghe Onu – director și Constantin Dumitrescu – contabil șef (cumpărători), fiind redactat de avocat H. Haifler, care a fost și martorul „pentru identitate”.

33 Primăria Comunei Joița, prin Adresa nr. 1.191 din 21 Octombrie 1948, certifica:

„mașina de decorticat orez a dlui. General Paul Teodorescu [...] a fost preluată de Primăria Joița la data de 14 iunie 1948.

34 Loc.cit., Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 37, 40, 41.

35 Comisie, care a funcționat pe lângă Tribunalul Ilfov, în componerea: președinte – Mihai Popovici (Ministerul Finanțelor) și membri – Găvănescu Octavian (Ministerul Finanțelor), Nanișu Nicolae (Ministerul Afacerilor Interne), Ioan Oprenia (Consiliul Sindical Județean Ilfov) și I.N. Georgescu (Uniunea Generală a Pensionarilor Publici). După cum se observă, Ministerul Apărării Naționale nu a avut reprezentat în cadrul respectivei Comisii.

36 Generalul se afla înscris în „registrele de pensionari” ale Administrației Financiare a județului, Sector I „Galben”, la nr. de ordine 7.374, în baza Deciziei nr. 37.387/1943.

37 Comisia, probabil din eroare, nu a consemnat corect demnitatea avută: aceea de ministru al „Aerului și Marinei”.

38 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 45, 46.

39 Întreaga odisee se regăsește în Sentința nr. 1.649 din 28 octombrie 1949 a Tribunalului Militar Timișoara (dosar nr. 1.126/1949, conex cu dosar nr. 1.495/1949).

40 Sentință semnată de: „președinte – lt. col. Magistrat Ștefănescu Mihail, membri – maior comb[ativ] Patriciu Ștefan, căpitan comb[ativ] Darie Silviu și grefier șef – Andronic Ilie”.

41 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 49.

42 În realitate: Serviciul Pensii din Ministerul Forțelor Armate.

43 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 48, 50.

44 Serviciul Pensii, prin Adresa nr. DA 116.138 din 31 mai 1954, a solicitat Tribunalului Militar Timișoara expedierea unei copii de pe Sentința nr. 1.649 din 28 octombrie 1949. Tribunalul, prin Adresa nr. 2.621 din 08 iunie 1954, a înaintat Serviciului Pensii copia extra a respectivei sentințe.

45 Idem, f. 52.

46 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 58 (Cerere înregistrată sub nr. 137.989 din 31 august 1956). În cerere generalul nu a luat în calcul și cei trei ani cât a condus Ministerul Aerului și Marinei, probabil considerând că în respectivul interval a ocupat o funcție politică.

47 Cerere înregistrată sub nr. 039.209 din 30 august 1956.

48 În anul 1932 era comandantul Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul” nr. 6.

49 Realizare în legătură cu care putea da relații: „generalul Stănescu Alexandru, str. Sultzer, nr. 13, care a fost însărcinat de M.Ap.N. cu conducerea și supravegherea lucrărilor executate de Duiliu Marcu și Prager Constructor”.

50 Porturi și Comunicații pe Apă.

51 Din eroare, în cerere a consemnat un număr de 78 de silozuri, în realitate fiind 76 de silozuri, despre care face vorbire, ca atare, la momentul încheierii ministeriatului său.

52 Realizări în legătură cu care putea da relații: „ing. Cotovu Virgil, str. Popov nr. 25, care era subdirectorul P.C.A. (directorul fiind astăzi mort)”.

53 Realizări în legătură cu care putea da relații: „general Rădulescu Scarlat (Directorul Aviației Civile), str. Coșbuc nr. 43”.

54 Realizări în legătură cu care putea da relații: „general Stănescu Alexandru, str. Sultzer nr. 13”.

55 Realizări în legătură cu care putea da relații: „ing. Perșu Aurel, Calea Victoriei nr. 159 (fost director general al Fabricii de Avioane I.A.R.)”.

56 Supravegherea lucrărilor de la punctele 7 și 8 a fost asigurată de „amiral Păiș Nicolae” (mort de atunci).

57 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 55-57.

58 Adresa nr. J.n. 39.209 din 13 septembrie 1956.

59 Generalul a făcut trimitere la cererea datată: 25 august 1956.

60 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 59 (Cerere înregistrată sub nr. D.A. 147.777 din 25 octombrie 1956).

61 Ibidem, f. 60.

62 Comisia a fost formată din: președinte – colonel de justiție Apostoliu Al. și membrii: colonel de justiție Protopopescu Gh. și maior Adăscăliței A. Dosarul de pensie analizat de Comisie a avut nr. 14.398.

63 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 64.

64 Ibidem, f. 63. Respectivul „titlu” i-a fost comunicat generalului prin Adresa nr. 102.378 din 1 aprilie 1957.

65 General-locotenent.

66 Hotărârea Consiliului de Miniștri.

67 Ministerul Forțelor Armate [în continuare abreviat: „M.F.A.”].

68 Comisia a fost formată din: colonel Dumitru Adrini – președinte; colonel Vereș Gavrilă, maior Nicolae Constantin și căpitan Corubi Andrei – membri și maior Bocu Cristea – secretar.

69 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 68.

70 Ibidem, f. 67.

71 Loc.cit., Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 74 (Cerere înregistrată sub nr. 50.959 din 30.01.1960).

72 „La început, jumătate de an ca Subsecretar de Stat la Ministerul de Război, apoi Ministru al Ministerul Aerului și Marinei”.

73 Generalul Paul Teodorescu a menționat că „informații poate da profesorul Ionescu-Sisești, str. Cihosky nr. 8”, București.

74 Legea nr. 197 din 26 august 1938.

75 Generalul Paul Teodorescu a menționat că informații pot da „ing. Perșu, Calea Victoriei 159 [București], fostul director general al fabricii, și arhitect Doicescu, B-dul Kalinin 2 [București], însărcinat cu arhitectura construcțiilor”.

76 Loc.cit., Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, ff. 75, 76 (Cerere înregistrată sub nr. 56.019 din 11.02.1960).

77 Ibidem, f. 81. (Generalul a fost invitat, prin Adresa nr. 52.190 din 13.02.1960, să se prezinte la sediul Sectorului Pensii Militare din București, Raionul Gheorghe Gheorghiu-Dej, str. General Cristescu nr. 5).

78 Contestația din 11 februarie 1960.

79 Loc.cit., Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 99 (Cerere înregistrată sub nr. 64.601 din 05.03.1960).

80 Menționăm că, din lipsă de spațiu, în prezentul studiu nu redăm conținutul anexelor, acestea aflându-se cuprinse în dosarul de pensie citat (nr. 3.074).

81 Istoric publicat în anul 1939 de Marele Stat Major, cu „ocazia sărbătoririi a 50 de ani de la înființarea Școlii”.

82 Loc.cit., Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 86.

83 Pentru atestarea acestei producții indica a da referințe pe „ing. Vasilescu din Ministerul Agriculturii, Direcția Orezului”.

84 La finalul cercetării în cauză nu s-a identificat nicio încălcare a prevederilor legale de către generalul Paul Teodorescu.

85 Declarația dată în acest sens de generalul Rodrig Modreanu.

86 Date: 11 februarie și 5 martie 1960.

87 Comisia a fost formată din: colonel Apostoliu Alexandru – președinte, locotenent-colonei Țurcanu Gheorghe și Zmeu Costache – membri și colonel Vereș Gavril – secretar.

88 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 79.

89 Ibidem, f. 82 (Adresă înregistrată sub nr. 76.962/90 C.S.2 din 29 aprilie 1960).

90 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 101. Cerere înregistrată la Sectorul Pensii Militare sub nr. 59.349 din 24.02.1961.

91 Constațiile din 11 februarie și 5 martie 1960.

92 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 102.

93 Ibidem, f. 104.

94 Ibidem, f. 105 (Adresa nr. 64.786 din 06.05.1961).

95 Ibidem, f. 108 (Raportul nr. 300.650).

96 Memoriul fiind anexat respectivului Raport nu se regăsește în dosarul de pensie al generalului Paul Teodorescu, ca de altfel nici cele două memorii trimise C.C. al P.C.R. și Consiliului de Miniștri.

97 D.C.A. Pitești, Fond Direcția Financiară, Secția Pensii, inventar nr. 15.000, litera „T”, dosar nr. 3.074, f. 107. (Adresa nr. 42.266 din 06 iulie 1961).

98 Ibidem, f. 112 bis.

99 Ibidem, f. 112.

100 Ibidem, f. 113 (Adresa nr. 40.513 din 21.06.1962).

101 Ibidem, f. 114, 116 (Adresa nr. 49.368 din 10.10.1963).

102 Ibidem, f. 122, 123.

103 Ibidem, f. 125, 126 (Raportul nr. 33.651 din 21.04.1964).

104 Ibidem, f. 128 (Adresa nr.33.651/420 C.S. din 06.06. 1964).

105 Ibidem, f. 129.

106 Ibidem, f. 133.

107 Ibidem, f. 134.

108 Ibidem, f. 136.

109 Cu acest prilej, conducerea de partid i-a pus generalului la dispoziție apartamentul din București, Sectorul 6, str. Bujoreni nr. 35, bloc OD 7, scara 5, etaj 1, apartament nr. 167.

110 Centrul de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”, cu sediul la Mănăstirea Dintr-un Lemn, este rezultatul incontestabil, unanim recunoscut, al inițiativei, demersurilor preliminare și acțiunilor organizatorice ale prof. univ. dr. Valentin Ciorbea.